

AJUNTAMENT DE PONTÓS

Assumpte: Sugeriments a l'avanç de planejament del POUM de Pontós

En Llorenç Pascua Subiranas amb DNI 40.424.899-F actuant en nom i representació de la IAEDEN-Salvem l'Empordà, associació amb NIF G-17098534 i domicili social al C/ Sant Vicenç, 30 1er 17600 Figueres compareix i com millor procedeixi en dret,

EXPOSA

Que l'entitat i la plataforma que representa té com a objectius l'estudi, la defensa i la conservació del medi ambient i del territori.

Que com sigui aquests objectius interessin al bé comú i com a tal estan reconeguts a l'article 45 de la Constitució Espanyola.

Que la Sala Segona del Tribunal Suprem, en sentència dictada el 30 de novembre de 1990, en vista el recurs del sumari 12/85 de la Secció Tercera de la Audiència Provincial de Barcelona, reconegué el dret a gaudir del medi ambient com a dret fonamental dels ciutadans espanyols.

Aquesta entitat defensa que *“la integració de la conservació de la natura en el procés de presa de decisions socioeconòmiques és indispensable, i que hi ha una clara interdependència entre el manteniment de la integritat dels sistemes naturals i culturals i la provisió d'opcions socials i econòmiques atractives i amb futur. No es podrà avançar cap a la sostenibilitat si no s'assoleix una relació equilibrada entre les necessitats socials, l'activitat econòmica i el funcionament dels ecosistemes, que proveeixen els serveis ambientals essencials, dels quals depèn no sols la qualitat de vida, sinó fins i tot la pròpia existència humana”* (Josep Mª Mallarach a Revista de Girona).

Que hem consultat l'avanç de planejament del municipi i que, dins de termini, volem fer els següents

SUGGERIMENTS

PRIMER. Un creixement desmesurat

En primer lloc, volem fer evident la desproporció en el creixement previst segons l'avanç de planejament en el municipi rural de Pontós. En cap cas, s'ha justificat amb criteris raonables la necessitat d'un creixement de 70 habitatges en un municipi de creixement poblacional molt moderat en els darrers 15 anys.

Segons l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT, a partir d'ara) a l'any 1998 Pontós tenia un padró de 211 i al 2014 de 223 habitants. Per tant, un increment net de 12 persones i un creixement positiu del 6%.

Segons aquesta mateixa font el creixement lent però positiu ha estat degut bàsicament a un creixement migratori ja que el creixement natural ha estat negatiu.

Aquests dos indicadors demogràfics i territorials no justifiquen de cap manera la definició d'un horitzó de 70 cases. Segurament respon a una premissa molt estesa i arrelada que els municipis han de créixer i el creixement, de per sí, és bo i positiu. Però cal trencar aquest arrelament i plantejar-se nous creixements que segur milloren el territori i el municipi.

El cens d'habitatges publicat per l'Idescat al 2011 (com a darrer any de publicació) el número d'habitatges totals del municipi és de 147; dels quals 100 són de primera residència. Preveure el creixement de 70 habitatges vol dir un creixement del 48%; vers un creixement poblacional del 6%. Es considera un creixement exagerat i no justificat.

Segons la Memòria de l'Avanç del POUM en la seva pàgina 79 diu:

«És important destacar, també, que el creixement no ha estat important els últims anys degut a que no hi ha hagut una disponibilitat important de terrenys edificables. Aquest fet explica que inclús en situació de "boom" immobiliari el creixement no ha estat molt important»

Però per altra banda, es parla que les normes subsidiàries de l'any 1984 preveien un creixement de 94 cases, de les quals no s'especifica quantes han estat construïdes. Per tant, no és un problema de disponibilitat, doncs les NNSS ho preveien, sinó que per raons diverses, que caldria estudiar amb més deteniment, no s'ha pogut desenvolupar. Per tant,

justificar un creixement de 70 habitatges sota aquestes premisses segueix essent de dubtosa objectivitat.

Pel que fa a la comparativa que es fa en la memòria amb d'altres municipis que han tingut creixements més importants fa una mica de basarda. Alguns dels exemples emprats en la memòria com Sant Miquel de Fluvià, Vilamalla, Ventalló (urbanització Mas Gros),... són de dubtosa exemplaritat. Dubto que ningú desitgi tipologies d'urbanitzacions com les que s'han anomenat. S'anomena per sobre els creixements diferents de diferents municipis altempordanesos i es fa una lleugera comparativa; però en cap cas es fa l'exercici -molt interessant, per cert- d'avaluar les raons d'aquests diferents escenaris i les causes (possiblement multifactorials) que han esdevingut en cada cas. Per tant, es considera que tampoc és una causa que justifiqui el creixement projectat.

L'escenari de creixement per un municipi és un criteri molt important alhora de definir un POUM. Es considera que en el cas de Pontós caldria recalcular aquest escenari amb criteris objectius i clars.

SEGON. Tipologia de creixement

No estem d'acord amb un dels objectius i criteris generals del POUM; en concret el creixement amb el model de ciutat extensiva. Per començar, Pontós no és ciutat és un poble i la tipologia urbanística que la configura i la defineix és típicament rural.

Es consideraria molt més encertat preveure una tipologia més compacte típica de poble, però dissenyada i adaptada als moments actuals. Aquest seria el gran repte per un municipi rural.

Ens agradaria recomanar un dels documents recomanats pel Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, penjat a la web en el següent enllaç:

http://territori.gencat.cat/ca/06_territori_i_urbanisme/activitat_urbanistica/suport_al_desenvolupament_urbanistic/Bones_practiques/

Aquest document s'anomena: *Pautes d'ordenació dels teixits històrics. Exemple de bones pràctiques per a la millora qualitativa de l'arquitectura tradicional dels pobles i comarques gironines*. El document, redactat pel Grup de recuperació i estudi de la tradició arquitectònica (GRETA) amb aportacions de la DGOTU, pretén donar les pautes per que el POUM estableixi determinacions per a la millora i conservació dels nuclis antics, teixits històrics i arquitectura tradicional.

En la introducció del document es parla que l'arquitectura tradicional i els nuclis antics del nostre país són un dels trets definidors de la identitat dels municipis catalans. Les comarques de muntanya, les planes de l'interior i les terres costaneres tenen com a element definidor de la seva identitat territorial i paisatgística les tipologies arquitectòniques tradicionals.

Per tal de poder fer compatible l'harmonia entre el nucli històric existent i els creixements previstos cal desenvolupar creixements compatibles amb la identitat del municipi.

Aquest hauria de ser un requeriment bàsic per a conservar la seva identitat i, per tant, el creixement extensiu no hi té cabuda. Per altra banda, esdevé contrari a fer creixements sota criteris de poca ocupació de sòl.

També cal tenir en consideració les característiques dels sòls que es pretenen desenvolupar urbanísticament. Segons el Pla territorial Parcial de Comarques Gironines tot el municipi de Pontós (fora del nucli urbà consolidat) es troba dins la catalogació de protecció especial; per tant, cal disminuir al màxim la taca urbanística.

Considerem difícil de justificar amb objectivitat que un creixement extensiu atrau més persones que un creixement més integrat. No hi ha cap estudi que verifiqui aquesta «norma» Cada vegada més es busquen llocs harmònics i tranquils que aportin una convivència arquitectònica i paisatgística integrada amb el teixit històric actual.

Caldria definir un creixement més moderat i per fases. De manera que no acabi essent una taca dispersa de diferents unitats sense completar-les. Actualment hi ha molts municipis amb aquestes configuracions. Zones urbanitzades sense completar amb moltes parcel·les buides, que dins el context de crisi actual es fa difícil preveure una solució a mig termini, i ja es veurà si a llarg termini. El model que es planteja per aquest municipi és un model caduc que ha portat molts problemes a molts municipis i ja és hora d'anar implementant un model més coherent, més compacte, per fases i més agraït a la vista i al territori.

També cal tenir en consideració l'impacte paisatgístic que configura aquesta nova urbanització en l'entrada del nord del municipi. És important mantenir el perfil paisatgístic rural del municipi i per això cal tenir molta cura dels creixements i les seves visuals. Mantenir un paisatge identificatiu del poble ben conservat és un valor afegit més pel poble de Pontós.

TERCER. Manca de càlcul de les necessitats en serveis i equipaments.

Es troba a faltar un breu estudi sobre les necessitats que requerirà el municipi si s'arriba a aquest creixement projectat. És molt fàcil dir que es vol créixer, però cal donar uns serveis i equipament per a tota la població nouvinguda.

Cal valorar quins serveis cal incrementar i quina capacitat hi ha de fer-ho: depuració d'aigües residuals, potabilitat les les aigües (si cal), serveis sanitaris, esportius,... Cal calcular quin cost tenen aquests servis i si l'ajuntament te prou capacitat econòmica per sufragar-ho. És important créixer en funció de les necessitats i sobretot possibilitats reals. La resta implica, tard o d'hora, problemes de difícil solució i sobre costos per l'ajuntament.

Per tot plegat,

DEMANEM

- Que es considerin els suggeriment aquí exposats
- Que aquesta entitat sigui considerada com a interessada i, d'acord amb el que disposa l'article 35,a) de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, la Llei 55/1999, de 29 de desembre, (d'incorporació de la Directiva 90/313/CEE a l'ordenament intern espanyol).

Figueres, 26 de Gener de 2015

Signat,

Llorenç Pascua Subiranas
President de la IAEDEN-SALVEM L'EMPORDÀ